

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

24 Ιουνίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3211

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 48505

Επιβολή κυρώσεων σε επιχειρήσεις, επενδυτικά σχέδια των οποίων έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 4399/2016, στις περιπτώσεις μη τήρησης των όρων της απόφασης υπαγωγής και του ν. 4399/2016.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 117) και ειδικότερα το άρθρο 21 και την παρ. 8 του άρθρου 23 αυτού.

2. Τον ν. 4887/2022 «Αναπτυξιακός Νόμος - Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη» (Α' 16).

3. Τον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.06.2014, σ. 1-178).

4. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

5. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

6. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

7. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

8. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

9. Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).

10. Την υπ' αρ. 61179/31.07.2024 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης «Διορισμός Γενικής Γραμματέως Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης» (Υ.Ο.Δ.Δ. 801).

11. Την υπ' αρ. 47264/18.06.2025 εισήγηση της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (άρθρο 24 παρ. 5 ε του ν. 4270/2014) του Υπουργείου Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οποία δεν προκαλείται επιβάρυνση στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης.

12. Το γεγονός ότι με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιείται η διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο «Επιβολή Κυρώσεων στο πλαίσιο των Αναπτυξιακών Νόμων» και Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.) στο ΕΜΔΔ «Μίτος» 862873, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός

Ορίζεται η διαδικασία, το είδος και ο τρόπος επιβολής κυρώσεων στις περιπτώσεις διαπίστωσης παραβάσεων μετά την υπαγωγή της επένδυσης και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Άρθρο 2

Περιπτώσεις ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής

1. Στους φορείς, που μετά την υπαγωγή επενδυτικού τους σχεδίου στον ν. 4399/2016 και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων:

α. Παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης,

β. διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης,

γ. δεν αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της οικείας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης,

δ. μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, χωρίς αυτά να αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης.

Εξαιρούνται από την απαγόρευση αυτή τα πάγια περιουσιακά στοιχεία επιχειρήσεων για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) που ενισχύονται με τον παρόντα νόμο και αντιστοιχούν στις δαπάνες έργου επέκτασης για τη σύνδεσή τους με το δίκτυο. Τα πάγια αυτά περιουσιακά στοιχεία επιτρέπεται να μεταβιβάζονται στον κύριο του συστήματος ή του δικτύου, εφόσον υπάρχει σχετική υποχρέωση κατά τις ισχύουσες διατάξεις,

ε. στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο ενισχύεται με το είδος ενίσχυσης της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, δεν διατηρούν τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. γ της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4399/2016,

στ. στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο έχει υπαχθεί στο Καθεστώς Ενίσχυσης «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων» της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4399/2016 και παύουν να είναι μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις λόγω αλλαγής της μετοχικής/εταιρικής τους σύνθεσης,

ζ. στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο έχει υπαχθεί στο Καθεστώς Ενίσχυσης «Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ» του άρθρου 42 του ν. 4399/2016, παύουν να είναι μικρομεσαίες (ΜΜΕ) ή ανεξάρτητες επιχειρήσεις λόγω αλλαγής της μετοχικής/εταιρικής τους σύνθεσης,

η. υποβάλλουν στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή αποσιωπούν στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του ν. 4399/2016 ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης,

θ. αλλάζουν τον τόπο εγκατάστασης χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις της αλλαγής της περ. στ της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 4399/2016,

ι. εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις της περ. ζ της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 4399/2016,

ια. συγχωνεύονται, απορροφούνται ή απορροφούνται από άλλη εταιρεία ή αποσχίζουν κλάδο, στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις της περ. η της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 4399/2016,

ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο τυχόν χορηγηθείσας ενίσχυσης.

2. Στους φορείς, που πριν την έναρξη εργασιών επενδυτικού τους σχεδίου επιλέξιμου ύψους πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ και άνω, δεν έχουν λάβει τη νομική μορφή εμπορικής εταιρείας ή συνεταιρισμού σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4399/2016,

ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο τυχόν χορηγηθείσας ενίσχυσης.

3. Στις ατομικές επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας, και δεν καταχωρούν σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου εσόδων - εξόδων το καταβληθέν κεφάλαιο που αποτελεί την ίδια συμμετοχή της επιχείρησης στο χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου (σύσταση, αυξήσεις, μειώσεις) ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο τυχόν χορηγηθείσας ενίσχυσης.

4. Στους φορείς οι οποίοι κατά την υπαγωγή είναι υπό σύσταση και στη συνέχεια δεν συστήνονται με την μετοχική σύνθεση που δηλώθηκε στην αίτηση υπαγωγής, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο τυχόν χορηγηθείσας ενίσχυσης. Δεν επιβάλλεται κύρωση στις περιπτώσεις που η μεταβολή επιβάλλεται από λόγους ανωτέρας βίας.

5. Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης μεταβάλλεται ο βαθμός σε ένα ή περισσότερα κριτήρια αξιολόγησης, σύμφωνα με την οικεία προκήρυξη, ώστε η συνολική βαθμολογία της επένδυσης να είναι μικρότερη από το ελάχιστο απαιτούμενο όριο που επέτρεψε την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του ν. 4399/2016, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο τυχόν χορηγηθείσας ενίσχυσης.

Άρθρο 3

Υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης που διατηρούνται στη νέα επένδυση

1. Σε περίπτωση που κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, διαπιστώνεται μείωση του αριθμού των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης (υπολογιζόμενων σε ΕΜΕ) που αποτελούν όρο στην απόφαση υπαγωγής, επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσού ενίσχυσης ίσου με το γινόμενο του αριθμού των μειούμενων υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης με το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων διακοσίων (4.200) ευρώ ανά απασχολούμενο, επί του αριθμού των ετών τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Στην περίπτωση που κατά τον έλεγχο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων διαπιστώνεται μείωση, επιπλέον της μείωσης του πρώτου εδαφίου, των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης (υπολογιζόμενων σε ΕΜΕ) που αποτελούν όρο στην απόφαση υπαγωγής, επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσού ενίσχυσης ίσου με το γινόμενο του αριθμού των επιπλέον μειούμενων υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης με το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων διακοσίων (4.200) ευρώ ανά απασχολούμενο, επί του αριθμού των υπολειπόμενων ετών τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένου του έτους της παράβασης.

2. Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν μπορεί να αντιστοιχούν σε ποσοστό μικρότερο του 0,5% ή μεγαλύτερο του 30% του ύψους της ενίσχυσης. Στην περίπτωση αυτή, επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσοστού 0,5% ή 30%, αντίστοιχα, του ύψους της ενίσχυσης.

Άρθρο 4

Νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται από τη νέα επένδυση

1. Ο αναφερόμενος στην απόφαση υπαγωγής όρος που αφορά στον αριθμό νέων θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται από τη νέα επένδυση (υπολογιζόμενων σε ΕΜΕ), πρέπει να τηρείται κάθε έτος από την ολοκλήρωση της επένδυσης και ειδικότερα:

α. Κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης κατά 50%

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι δεν τηρούνται τα ανωτέρω, επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσού ενίσχυσης ίσου με το γινόμενο του αριθμού των υπολειπομένων νέων θέσεων απασχόλησης με το ποσό των οχτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ, επί του αριθμού των ετών τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Αν κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, δεν έχει συμπληρωθεί 12μηνο λειτουργίας της επένδυσης από τον πραγματικό χρόνο ολοκλήρωσης αυτής, ο έλεγχος συνίσταται στην πρόσληψη των εργαζομένων που αντιστοιχούν στο 50% των νέων θέσεων απασχόλησης που αποτελούν όρο στην απόφαση υπαγωγής.

β. Το πρώτο έτος από την ολοκλήρωση κατά 50%

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι δεν τηρούνται τα ανωτέρω, επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσού ενίσχυσης ίσου με το γινόμενο του αριθμού των υπολειπομένων νέων θέσεων απασχόλησης με το ποσό των οχτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ, επί του αριθμού των ετών τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Σε περίπτωση που έχει επιβληθεί κύρωση κατά τον ανωτέρω έλεγχο της περ. α, δεν επιβάλλεται κύρωση για την ίδια παράβαση. Δύναται να επιβληθεί κύρωση για τις επιπλέον, της περ. α, μειούμενες νέες θέσεις απασχόλησης.

γ. Το δεύτερο έτος από την ολοκλήρωση κατά 75%

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι δεν τηρούνται τα ανωτέρω, επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσού ενίσχυσης ίσου με το γινόμενο του αριθμού των υπολειπομένων νέων θέσεων απασχόλησης με το ποσό των οχτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ, επί των υπολειπόμενων ετών τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένου του έτους της παράβασης. Σε περίπτωση που έχει επιβληθεί κύρωση κατά τον ανωτέρω έλεγχο των περ. α ή/και β, δεν επιβάλλεται κύρωση για την ίδια παράβαση. Δύναται να επιβληθεί κύρωση για τις επιπλέον, των περ. α ή/και β, μειούμενες νέες θέσεις απασχόλησης.

δ. Από το τρίτο έτος από την ολοκλήρωση και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, κατά 100%

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι δεν τηρούνται τα ανωτέρω, επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσού ενίσχυσης ίσου με το γινόμενο του αριθμού των υπολειπομένων νέων θέσεων απασχόλησης με το ποσό των οχτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ, επί των υπολειπόμενων ετών τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένου του έτους της

παράβασης. Σε περίπτωση που έχει επιβληθεί κύρωση κατά τον ανωτέρω έλεγχο των περ. α ή/και β ή/και γ, δεν επιβάλλεται κύρωση για την ίδια παράβαση. Δύναται να επιβληθεί κύρωση για τις επιπλέον, των περ. α ή/και β ή/και γ, μειούμενες νέες θέσεις απασχόλησης.

2. Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν μπορεί να αντιστοιχούν σε ποσοστό μικρότερο του 0,5% ή μεγαλύτερο του 30% του ύψους της ενίσχυσης. Στην περίπτωση αυτή, επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσοστού 0,5% ή 30%, αντίστοιχα, του ύψους της ενίσχυσης.

3. Οι νέες θέσεις απασχόλησης υπολογίζονται αν από τα στοιχεία του υπό εξέταση έτους αφαιρεθούν οι υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης που αποτελούν όρο στην απόφαση υπαγωγής.

Άρθρο 5

Ποσοστό πτυχιούχων στις νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται με το επενδυτικό σχέδιο

1. Ο αναφερόμενος στην απόφαση υπαγωγής όρος που αφορά στο ποσοστό πτυχιούχων στις νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται με την επένδυση (υπολογιζόμενων σε ΕΜΕ) πρέπει να τηρείται κάθε έτος από την ολοκλήρωση της επένδυσης και ως τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, με δυνατότητα απόκλισης, δίχως κυρώσεις σε περίπτωση μείωσης αυτού, μέχρι 20% επί του κατωτέρω ορισθέντος ποσοστού (στρογγυλοποίηση σε μονάδα). Η ως άνω απόκλιση έως του 20% ισχύει μόνο στην περίπτωση που διαπιστώνεται η τήρηση του οριζόμενου στο ως άνω άρθρο 4 συνολικού αριθμού των νέων θέσεων απασχόλησης.

Ειδικότερα:

α. Κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης κατά 50%

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι:

i. Τηρείται ο απαιτούμενος, κατά το παρόν στάδιο, συνολικός αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης της περ. 1 α του ως άνω άρθρου 4 και η απόκλιση του ποσοστού των πτυχιούχων στις νέες θέσεις απασχόλησης (υπολογιζόμενων σε ΕΜΕ), ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% του προβλεπόμενου στο παρόν στάδιο ελέγχου ποσοστού 50% πτυχιούχων ή

ii. Δεν τηρείται ο απαιτούμενος, κατά το παρόν στάδιο, συνολικός αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης της περ. 1 α του ως άνω άρθρου 4 και ανεξαρτήτως του ποσοστού απόκλισης από το προβλεπόμενο στο παρόν στάδιο ελέγχου ποσοστού του 50% πτυχιούχων,

επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσοστού ενίσχυσης ίσου με το 2% της ενίσχυσης για κάθε έτος παράβασης.

Αν κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, δεν έχει συμπληρωθεί 12μηνο λειτουργίας της επένδυσης από τον πραγματικό χρόνο ολοκλήρωσης αυτής, ο έλεγχος των νέων θέσεων απασχόλησης συνίσταται στην πρόσληψη των εργαζομένων που αντιστοιχούν στο 50% των νέων θέσεων απασχόλησης που αποτελούν όρο στην απόφαση υπαγωγής.

β. Το πρώτο έτος από την ολοκλήρωση κατά 50%

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι:

i. Τηρείται ο απαιτούμενος, κατά το παρόν στάδιο, συνολικός αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης της περ. 1 β του ως άνω άρθρου 4 και η απόκλιση του ποσοστού των πτυχιούχων στις νέες θέσεις απασχόλησης (υπολογιζόμενων σε ΕΜΕ), ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% του προβλεπόμενου στο παρόν στάδιο ελέγχου ποσοστού 50% πτυχιούχων ή

ii. δεν τηρείται ο απαιτούμενος, κατά το παρόν στάδιο, συνολικός αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης της περ. 1 β του ως άνω άρθρου 4 και ανεξαρτήτως του ποσοστού απόκλισης από το προβλεπόμενο στο παρόν στάδιο ελέγχου ποσοστού 50% πτυχιούχων,

επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσοστού ενίσχυσης ίσου με το 2% της ενίσχυσης για κάθε έτος παράβασης.

Σε περίπτωση που έχει επιβληθεί κύρωση κατά τον ανωτέρω έλεγχο της περ. α της παρούσας παραγράφου, δεν επιβάλλεται κύρωση για την ίδια παράβαση. Δύναται να επιβληθεί κύρωση για την επιπλέον, της υποπερ. i της περ. α της παρούσας παραγράφου, αύξησης του ποσοστού απόκλισης.

γ. Το δεύτερο έτος από την ολοκλήρωση κατά 75%

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι:

i. Τηρείται ο απαιτούμενος, κατά το παρόν στάδιο, συνολικός αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης της περ. 1 γ του ως άνω άρθρου 4 και η απόκλιση του ποσοστού των πτυχιούχων στις νέες θέσεις απασχόλησης (υπολογιζόμενων σε ΕΜΕ), ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% του προβλεπόμενου στο παρόν στάδιο ελέγχου ποσοστού 75% πτυχιούχων ή

ii. δεν τηρείται ο απαιτούμενος, κατά το παρόν στάδιο, συνολικός αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης της περ. 1 γ του ως άνω άρθρου 4 και ανεξαρτήτως του ποσοστού απόκλισης από το προβλεπόμενο στο παρόν στάδιο ελέγχου ποσοστού 75% πτυχιούχων,

επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσοστού ενίσχυσης ίσου με το 2% της ενίσχυσης για κάθε έτος παράβασης.

Σε περίπτωση που έχει επιβληθεί κύρωση κατά τον ανωτέρω έλεγχο των περ. α ή/και β της παρούσας παραγράφου, δεν επιβάλλεται κύρωση για την ίδια παράβαση. Δύναται να επιβληθεί κύρωση για την επιπλέον, της υποπερ. i της περ. α ή/και β της παρούσας παραγράφου, αύξησης του ποσοστού απόκλισης.

δ. Από το τρίτο έτος από την ολοκλήρωση και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, κατά 100%

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι:

i. Τηρείται ο απαιτούμενος, κατά το παρόν στάδιο, συνολικός αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης της περ. 1 δ του ως άνω άρθρου 4 και η απόκλιση του ποσοστού των πτυχιούχων στις νέες θέσεις απασχόλησης (υπολογιζόμενων σε ΕΜΕ), ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% του προβλεπόμενου στο παρόν στάδιο ελέγχου ποσοστού 100% πτυχιούχων ή

ii. δεν τηρείται ο απαιτούμενος, κατά το παρόν στάδιο, συνολικός αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης της

περ. 1 δ του ως άνω άρθρου 4 και ανεξαρτήτως του ποσοστού απόκλισης από το προβλεπόμενο στο παρόν στάδιο ελέγχου ποσοστού 100% πτυχιούχων,

επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσοστού ενίσχυσης ίσου με το 2% της ενίσχυσης για κάθε έτος παράβασης.

Σε περίπτωση που έχει επιβληθεί κύρωση κατά τον ανωτέρω έλεγχο των περ. α ή/και β ή/και γ της παρούσας παραγράφου, δεν επιβάλλεται κύρωση για την ίδια παράβαση. Δύναται να επιβληθεί κύρωση για την επιπλέον, της υποπερ. i των περ. α ή/και β ή/και γ της παρούσας παραγράφου, αύξησης του ποσοστού απόκλισης.

2. Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν μπορεί να αντιστοιχούν σε ποσοστό μικρότερο του 0,5% ή μεγαλύτερο του 30% του ύψους της ενίσχυσης. Στην περίπτωση αυτή, επιβάλλεται η κύρωση της επιστροφής ή παρακράτησης ποσοστού 0,5% ή 30%, αντίστοιχα, του ύψους της ενίσχυσης.

3. Οι νέες θέσεις απασχόλησης και οι πτυχιούχοι στις νέες θέσεις απασχόλησης υπολογίζονται αν από τα στοιχεία του υπό εξέταση έτους αφαιρεθούν οι υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης πτυχιούχων, που αποτελούν όρο στην απόφαση υπαγωγής.

Άρθρο 6

Λοιπές υποχρεώσεις ενισχυόμενων φορέων

Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του ν. 4399/2016, στους φορείς των ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις:

1. Στους φορείς, που δεν τηρούν από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας) ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας) για επενδυτικά σχέδια των οποίων το επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής, επιβάλλεται κύρωση ίση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στο ποσό των παραστατικών που δεν ενεγράφησαν προσηκόντως στην προβλεπόμενη κατηγορία βιβλίων, προσαυξημένο κατά 10%. Η ανωτέρω κύρωση δεν μπορεί να αντιστοιχεί σε ποσοστό μικρότερο του 0,5% του ύψους της ενίσχυσης.

Εάν το ποσοστό της κύρωσης είναι μεγαλύτερο του 30% της συνολικής ενίσχυσης που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής, η απόφαση ανακαλείται και επιστρέφεται εντόκως το σύνολο της ήδη καταβληθείσας ενίσχυσης.

Εάν πραγματοποιηθούν σύννομες λογιστικές εγγραφές μεταφοράς των ενισχυόμενων παγίων στο διπλογραφικό λογιστικό σύστημα με προσήκουσα διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής, επιβάλλεται κύρωση ίση με το 5% της προβλεπόμενης ενίσχυσης.

2. Στους φορείς, που μετά την υπαγωγή επενδυτικού τους σχεδίου στον ν. 4399/2016 και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων:

α. Δεν γνωστοποιούν την αντικατάσταση περιουσιακών στοιχείων (παρ. 3ε άρθρο 21 του ν. 4399/2016) εντός διμήνου από την πραγματοποίηση της (παρ. 4 άρθρο 21 του ν. 4399/2016) επιβάλλεται κύρωση ίση με το 0,5% της προβλεπόμενης ενίσχυσης για κάθε παράλειψη γνωστοποίησης.

β. Δεν γνωστοποιούν κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, νομική μορφή, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας και άλλα, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρικής τους σύνθεσης εντός διμήνου από τη συντέλεσή της (παρ. 4, άρθρο 21, ν. 4399/2016) επιβάλλεται κύρωση 0,5% της προβλεπόμενης ενίσχυσης για κάθε παράλειψη γνωστοποίησης.

γ. Δεν υποβάλουν Δήλωση Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. ιβ' της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 4399/2016 επιβάλλεται κύρωση ίση με το 0,5% της προβλεπόμενης ενίσχυσης για κάθε έτος μη υποβολής.

δ. Δεν αναρτούν στον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης πινακίδα που περιέχει την αναφορά της ένταξης της επένδυσης στο Ειδικό Καθεστώς του Αναπτυξιακού Νόμου, επιβάλλεται κύρωση 0,5% της προβλεπόμενης ενίσχυσης για κάθε παράλειψη ανάρτησης.

ε. Δεν διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση όλων των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής, ώστε να ανταποκρίνονται σε ελέγχους που διενεργούνται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για δέκα (10) έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης, επιβάλλεται κύρωση ίση με το 10% της προβλεπόμενης ενίσχυσης.

στ. Δεν υποβάλλουν τα προβλεπόμενα στοιχεία ελέγχου τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 22 του ν. 4399/2016, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην υπουργική απόφαση της παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

ζ. Εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης, χωρίς προηγούμενη υποβολή αίτησης έγκρισης της μεταβολής, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4399/2016, επιβάλλεται κύρωση ίση με το 5% της προβλεπόμενης ενίσχυσης. Από την ανωτέρω υποχρέωση εξαιρούνται οι συμβάσεις μίσθωσης των φορέων επενδυτικών σχεδίων στον τομέα του τουρισμού, οι οποίες αφορούν εμπορικά καταστήματα και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός της ενισχυόμενης επένδυσης και συνάπτονται μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου είτε πριν από αυτήν, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και μέχρι τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

η. Μεταβάλλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4399/2016, επιβάλλεται κύρωση ίση με το 5% της προβλεπόμενης ενίσχυσης.

θ. Συγχωνεύονται, απορροφούν ή απορροφούνται από άλλη εταιρεία ή αποσχίζονται κλάδο, στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, χωρίς προηγού-

μενη υποβολή αίτησης έγκρισης της αρμόδιας υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4399/2016 επιβάλλεται κύρωση ίση με το 5% της προβλεπόμενης ενίσχυσης εάν η παράβαση συντελέστηκε πριν την ολοκλήρωση της επένδυσης και 2% εάν η παράβαση έγινε κατά τη διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

ι. Δεν διατηρούν τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες βάσει των οποίων έτυχαν ειδικής αντιμετώπισης στην αξιολόγηση και στις παρεχόμενες ενισχύσεις, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 4399/2016. Αν δεν τηρηθούν οι όροι υπαγωγής του άρθρου 12

- στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο έχει υπαχθεί στα Καθεστώτα Ενίσχυσης «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων» και «Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ» επιστρέφεται το πρόσθετο ποσό ενίσχυσης προσαυξημένο κατά ποσοστό 10%,

- στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο έχει υπαχθεί στο Καθεστώς Ενίσχυσης «Γενική Επιχειρηματικότητα», το τμήμα της χορηγηθείσας ενίσχυσης με τη μορφή επιχορήγησης μετατρέπεται σε φορολογική απαλλαγή, η ένταση της οποίας παραμένει στο 70% της μέγιστης έντασης ενίσχυσης. Το προβλεπόμενο διάστημα χρήσης της φορολογικής απαλλαγής εκκινεί από τον χρόνο πιστοποίησης του 50% του επενδυτικού σχεδίου ή από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της παρούσας και δεν μετατοπίζεται στον χρόνο διαπίστωσης της σχετικής παράβασης. Τυχόν ποσά επιχορήγησης που έχουν καταβληθεί επιστρέφονται εντόκως,

ια. διαπιστώνεται ότι λόγω αλλαγής της μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης έπαυσαν να είναι μεσαίες ή μικρές επιχειρήσεις επέρχεται μείωση του αντίστοιχου ποσοστού ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 17 του ν. 4399/2016.

Άρθρο 7

Επιστρεφόμενα/παρακρατούμενα ποσά

1. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι ο επενδυτικός φορέας δεν τηρεί περισσότερους από έναν όρους της απόφασης υπαγωγής, επιβάλλεται συνολική κύρωση επιστροφής/παρακράτησης ποσού ενίσχυσης ίση με το άθροισμα των κυρώσεων επί εκάστης παραβάσεως.

2. Σε περίπτωση που η απόφαση υπαγωγής ορίζει ότι η ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται συνδυαστικά με διαφορετικές μορφές ενίσχυσης, η επιστροφή/παρακράτηση λόγω της επιβολής κυρώσεων γίνεται αναλογικά, σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής της κάθε μορφής ενίσχυσης στη συνολική ενίσχυση.

3. Οι συνέπειες, που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση της παράβασης γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

4. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της επιχορήγησης, τα επιστρεφόμενα ποσά ενίσχυσης ανακτώνται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων, προσαυξημένα κατά το ποσό των νόμιμων τό-

κων από την εκάστοτε καταβολή. Τυχόν προβλεπόμενες προσαυξήσεις υπολογίζονται στο ποσό της κύρωσης, πριν τον υπολογισμό των τόκων.

5. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής και επιβάλλεται η κύρωση της ολικής ή μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους, καταβάλλεται το σύνολο ή μέρος τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2025

Ο Υπουργός

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

